

LEGENDA

- tereny zasiedlone ok. 600 r. p.n.e. przez Persów
- tereny opanowane w latach 558–529 p.n.e. przez Cyrusa II Wielkiego
- tereny opanowane w latach 529–522 p.n.e. przez Kambyzesa, następcę Cyrusa II
- tereny opanowane w latach 521–488 p.n.e. przez Dariusza I Wielkiego

Bitynowie nazwy ludów niepodbitych

Baktria nazwy krain

M7 Rozwój terytorialny imperium perskiego (VII–V w. p.n.e.)

talent – jednostka miary, masy oraz pieniądza, używana w starożytności w Asyrii, Babilonie, Grecji i Palestynie; w Mezopotamii odpowiadała masie ok. 30 kg

chojniks – jednostka miary pojemności produktów sypkich w starożytnej Grecji odpowiadająca 1 litrowi

nieczyszczone złoto – złoty pył

Praca z materiałami

1. Omów etapy rozwoju terytorialnego imperium perskiego. **M7**
2. Podaj, na ile satrapii Dariusz podzielił swoje imperium. **M8**
3. Określ, jakiego rodzaju daniny ciążyły na poddanych króla. **M8**
4. Wskaż, który kraj nie musiał uiszczać królowi danin. **M8**
5. Podaj przykłady darów ofiarowywanych Dariuszowi przez podbite ludy. **M8**

M8 Satrapie w Persji Dariusza I według greckiego historyka Herodota, V w. p.n.e.

Naprzód więc kazał wykonać i ustawić płaskorzeźbę z kamienia [...] z takim napisem: „Dariusz, syn Hystaspesa [...], posiadł królestwo Persów”. Potem ustanowił w państwie Persów dwadzieścia dzielnic, które oni sami nazywają satrapiami. [...] ustalił daniny, które miały mu wpływać od poszczególnych ludów [...]. [...] corocznie wpływające daniny tak rozdzielił. Tym, którzy płacili srebrem, zapowiedziano, że mają uiszczać talent* według wagi babilońskiej, którzy zaś płacili złotem, mieli uiszczać talent eubejski. [...]

Ta danina napływała Dariuszowi z Azji i z małej części Libii. Lecz z biegiem czasu także z wysp przybywała inna danina i od ludów, które mieszały w Europie aż do Tesalii. [...] Tylko terytorium perskiego nie wymieniłem jako płacącego podatek; Persowie bowiem zamieszkują kraj wolny od danin. Następujące zaś ludy nie były zobowiązane płacić daniny, lecz składały dary: graniczący z Egiptem Etiopowie [...] oraz ci, którzy mieszkają dookoła świętej Nysy [...], wspólnie składali i składają jeszcze za moich czasów co dwa lata dwa chojniksy* nieczyszczonego złota*, dwieście pniaków hebanu, pięciu etiopskich chłopców i dwadzieścia wielkich kłów słoniowych. Dalej Kochowie [...], podobnie jak ich sąsiedzi aż do Gór Kaukaskich [...], dostarczali co cztery lata darów, [...] stu chłopców i sto dziewcząt. Arabowie zaś składali co rok tysiąc talentów kadzidła.

Herodot, *Dzieje*, przekł. Seweryn Hammer, Warszawa 1959, s. 244, 246, 247.